

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai 2023-02- Nr.
Į 2023-02-03 Nr. 10-576

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2020 M. BIRŽELIO 17 D. NUTARIMO NR. 647 „DĖL PACIENTO PRIEMOKOS UŽ KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTINIUS PREPARATUS IR MEDICINOS PAGALBOS PRIEMONES PADENGIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 647 „Dėl Paciento priemokos už kompensuojamuosius vaistinius preparatus ir medicinos pagalbos priemones padengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą](#) (toliau – Projektas), teikia teisinę išvadą.

1. Vadovaujantis teisėkūros efektyvumo principu, siūlytina Projektu nauja redakcija dėstomu nutarimu tvirtinamo Paciento priemokos už kompensuojamuosius vaistinius preparatus ir medicinos pagalbos priemones padengimo ir paciento priemokos už kompensuojamuosius vaistinius preparatus, už kuriuos paciento priemoka yra mažiausia, asmenims, viršijusiems Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme nustatytą sumą, padengimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 2.1 papunkčio nuostatą „priemokų krepšelis“ tinkamoje Aprašo vietoje formuluoti kaip trumpinį.

2. Siekiant teisinio reguliavimo apibrėžtumo, siūlytina Aprašo 4 punkte nustatyti terminus šiame punkte minimiems veiksams atlikti.

3. Atsižvelgiant į Aprašo 6.2 ir 6.3 papunkčiuose vartojamas formuluotes „mokama valstybinė pensija yra *ne mažesnė* nei 100 procentų“, „mokama renta yra *ne mažesnė* nei 100 procentų“, atitinkamai Aprašo 5.2 ir 5.3 papunkčiuose reikėtų tikslinti nuostatą „yra didesnė ar mažesnė nei 100 procentų“ taip, kad ja būtų numatyta pareiga teikti informaciją ir tais atvejais, kai atitinkama išmoka būtų *lygi* 100 procentų einamųjų metų minimalių vartojimo poreikių dydžio, apskaičiuoto Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka. Kartu, siekiant teisėto valstybės biudžeto lėšų, pervestų į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą, naudojimo, manytina, vertinamuose papunkčiuose turėtų atsirasti duomenų atnaujinimo pareiga ne tik tais atvejais, kai subjektas gauna mažesnę nei 100 procentų einamųjų metų minimalių vartojimo poreikių dydžio, apskaičiuoto Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka, išmoką, bet ir *lygią ar didesnę nei 100 procentų* einamųjų metų minimalių vartojimo poreikių dydžio, apskaičiuoto Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka, išmoką.

4. Aprašo 5.2, 5.3 papunkčiuose ir 25 punkte nurodoma, kad tvarkomas asmens kodas. Siūlytina įsivertinti, ar būtina tvarkyti asmens kodą ir ar jo nebūtų galima pakeisti asmens gimimo data. Vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių

duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 5 straipsnio 1 dalies c punktu, asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi.

5. Vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 2 ir 3 dalimis, siūlytina Aprašą papildyti asmens duomenų tvarkymo tikslu, kuris pagal Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies b punktą turi būti aiškiai apibrėžtas, t. y. turi apimti visus atvejus, kai pagal Aprašą tvarkomi asmens duomenys.

6. Iš Aprašo matyti, kad bus tvarkomi ir specialių kategorijų asmens duomenys, t. y. sveikatos duomenys. Pažymėtina, kad specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas galimas tuomet, kai jis atitinka vieną iš Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų. Priklausomai nuo sąlygos, gali kilti papildomi reikalavimai teisės aktams. Pavyzdžiui, Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio 2 dalies g punkte (tuo atveju, jei specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas būtų atliekamas vadovaujantis šiuo punktu) įtvirtinta, kad draudimas tvarkyti specialių kategorijų asmens duomenis netaikomas, jeigu tvarkyti duomenis būtina dėl svarbaus viešojo intereso priežasčių, remiantis Sąjungos arba valstybės narės teise, kurie turi būti proporcingi tikslui, kurio siekiama, nepažeisti esminių teisės į duomenų apsaugą nuostatų ir kuriuose turi būti *numatytos tinkamos ir konkrečios duomenų subjekto pagrindinių teisių ir interesų apsaugos priemonės*. Jei asmens duomenų tvarkymo teisinis pagrindas būtų Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio 2 dalies h punktas, turi būti atsižvelgta į 9 straipsnio 3 dalies reikalavimus. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome įvertinti, kokia sąlyga, įtvirtinta Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio 2 dalyje, vadovaujantis tai bus daroma ir pagal tos sąlygos reikalavimus atitinkamai papildyti Aprašą.

7. Aprašo 12 punkto trumpinys „Valstybinė ligonių kasa“ keltinas į Aprašo 4 punktą (jame pirmą kartą paminėtas visas pavadinimas).

8. Jeigu Aprašo 13 punkte, vartojant nuostatą „išdavimo (pardavimo) dokumentas“ omenyje turimas tiek Aprašo 10 punkte minimas „elektroninis išdavimo (pardavimo) dokumentas“, tiek Aprašo 11 punkte minimas „popierinis receptas“, reikėtų tai numatyti pačiame Apraše, pavyzdžiui, įtvirtinant bendrą trumpinį, apimantį abu minėtus dokumentus.

9. Peržiūrėtinas Aprašo 15 punktas, kiek jame kalbama apie „požymį“. Atkreiptinas dėmesys, kad atitinkamų klausimų reguliavimas yra ne Aprašo, bet Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos nuostatų reguliavimo dalykas (žr. Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 7 d. nutarimu Nr. 1057).

10. Aprašo 18.1 papunktyje atsisakytina pirmosios šiame punkte du kartus vartojamos nuostatos „nurodyta galiojančiame Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyne“, nes su šiuo požymiu jau Aprašo 3 punkte įtvirtintas trumpinys „vaistiniai preparatai, už kuriuos paciento priemoka yra mažiausia“. Kartu, įvertinus Aprašo 18.1-18.3 papunkčių formuluotes, jose yra įtvirtinama identiška taisyklė, todėl siūlytina įvertinti galimybę jas dėstyti viename Aprašo punkte.

11. Nėra apibrėžta, kokie Aprašo IV skyriuje nustatyti dydžiai turimi omenyje, Aprašo 19 punkte vartojant nuostatą „neviršijant šiame skyriuje nustatytų dydžių“. Atsižvelgiant į tai, siūlytina šios nuostatos atsakyti arba ją tikslinti, duodant nuorodą į konkrečius Aprašo punktus.

12. Atsižvelgiant į Aprašo 20 punkte siūlomą papildymą „popierinių receptų duomenis“, atitinkama nuostata sistemiškai turėtų būti numatyta ir Aprašo 22 punkte.

13. Atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo 25 punkte siūloma numatyti išimtį „išskyrus 75 metų ar vyresnius apdraustuosius“, tačiau taisyklės, taikytinos šiai išimčiai, nesiūloma numatyti. Siūlytina šiuo aspektu įvertinti poreikį pildyti Aprašą arba pateikti informaciją, kodėl tai daryti netikslinga.

14. Atsižvelgiant į tai, kad Aprašas reglamentuoja asmens duomenų tvarkymą, ir vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/679 57 straipsnio 1 dalies c punktu, pagal kurį priežiūros

institucija pataria nacionaliniam parlamentui, vyriausybei ir kitoms institucijoms bei įstaigoms teisėkūros ir administracinių priemonių, susijusių su fizinių asmenų teisių ir laisvių apsauga tvarkant duomenis, klausimais, šis Aprašas turi būti derinamas su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

15. Teisingumo ministerija pakartotinai (žr. [Teisingumo ministerijos 2021 m. vasario 5 d. teisinę išvadą Nr. \(1.6Mr\) 2T-101](#)) atkreipia dėmesį, kad nors Projektu keičiamo nutarimo preambulėje įstatyminiu pagrindu yra nurodyta Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 10 straipsnio 6 dalis, kurioje, be kitų asmens gaunamų pajamų, kurios skaičiuojamos, sprendžiant, ar paciento priemokos bus padengiamos Vyriausybės nustatyta tvarka, yra nurodytos ir šios skaičiuotinos pajamos – *užsienio valstybės pensijos, pensijų išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą* (toliau – šios Pajamos), tačiau Apraše nustatytas teisinis reguliavimas šiomis Pajamomis nėra papildytas. Atsižvelgiant į tai, akivaizdu, Sveikatos draudimo įstatymo 10 straipsnio 6 dalies nuostatos dėl šių Pajamų įvertinimo nėra įgyvendinamos.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska